

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В. ЗУБЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання вченої ради
Інституту розведення і генетики
тварин імені М.В. Зубця

22.08.2025 № 9

Голова вченої ради

Остап ЖУКОРСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЬО-НАУКОВІ ПРОГРАМИ**

Чубинське – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця Національної академії аграрних наук України (далі – Положення) визначає порядок розроблення, реалізації, перегляду, оновлення та припинення освітньо-наукових програм для провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН України (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), Довідника користувача ЄКТС та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365), Положення про акредитацію освітніх програм від 11.07.2019 № 977, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Положення про організацію освітнього процесу в Інституті, а також інших чинних нормативно-правових актів з питань забезпечення якості освітньої діяльності України.

1.3. Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) – система освітніх компонентів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.4. ОНП, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.

1.5. Обсяг освітньої складової ОНП визначається в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

1.6. Освітня складова ОНП спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

1.7. Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження згідно індивідуального плану роботи аспіранта під керівництвом наукового керівника та оформлення результатів досліджень у вигляді дисертації відповідно до вимог діючого законодавства.

1.8. Інститут здійснює підготовку докторів філософії за власними ОНП згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність. Окремі компоненти ОНП можуть забезпечуватися іншими науковими установами та/або закладами вищої освіти.

1.9. ОНП розробляються і вводяться в дію згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах ліцензії на провадження освітньої діяльності Інститутом.

1.10. Основні терміни ОНП:

Здобувач освіти – здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач).

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити наукову, професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на набуття, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Ступінь – кваліфікація вищої освіти, що, як правило, присвоюється після успішного завершення освітньої програми на певному циклі/рівні вищої освіти.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) – система освітніх компонентів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Навчальний план підготовки доктора філософії (обсягом 30—60 кредитів ЄКТС) – документ, що містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та кількість годин, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Освітньо-наукова програма та навчальний план підготовки доктора філософії складаються з освітньої та наукової складових.

Структурно-логічна схема підготовки – це наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-наукової програми підготовки та основа для створення навчального та робочого навчального планів.

Гарант освітньо-наукової програми – керівник робочої групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми.

Робоча група – складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють в Інституті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності в даному закладі).

Індивідуальний план роботи здобувача – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освітньо-наукової програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та створюється закладом у взаємодії із здобувачем освіти. Містить дві складових: індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи. Індивідуальний навчальний план формується на основі навчального плану і повинен містити перелік дисциплін за вибором здобувача в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності – найбільш важливі компетентності, що визначають специфіку програми та включаються в Профіль програми. Очікується, що програмні компетентності однакових програм в різних навчальних закладах є подібними чи порівнюваними між собою;

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

2. РОЗРОБКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

2.1. ОНП розробляється з дотриманням вимог стандартів вищої освіти відповідного рівня та спеціальності і нормативно-правової бази України, яка стосується підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.

2.2. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

2.3. У випадку відсутності відповідного стандарту вищої освіти ОНП розробляється з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій та Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (в редакції Наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 № 1648).

2.4. Для розроблення, подальшого моніторингу та оновлення ОНП обирається гарант ОНП та створюється робоча група. Гарант є керівником робочої групи. До складу робочої групи, крім гаранта, входять щонайменше дві особи, які, як і гарант, мають науковий ступінь та/або вчене звання, освітню та/або професійну кваліфікацію, що відповідають ОНП. Усі члени робочої групи мають працювати в Інституті за основним місцем роботи. До складу робочої групи можуть включатися представники роботодавців та аспіранти, які навчаються в Інституті на відповідній спеціальності.

2.5. Гарант та склад робочої групи ОНП затверджується рішенням Вченої ради Інституту, в обов'язки якої покладено розгляд питань, що пов'язані з впровадженням освітньої діяльності за відповідною спеціальністю.

2.6. Робоча група розробляє проєкт ОНП із урахуванням потреб ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, зауважень та побажань стейкхолдерів та ін.

2.7. Функції робочої групи:

- вивчення актуальності та доцільності впровадження ОНП за певними спеціальностями;
- здійснення аналізу наявного кадрового, матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОНП на відповідність Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;
- обговорення проєкту зі стейкхолдерами;
- розроблення опису ОНП;
- розроблення навчальних планів (далі – НП) підготовки здобувачів за ОНП;
- підготовка інформації про ОНП для розміщення на офіційному вебсайті Інституту.

2.8. Проєкт ОНП складається відповідно до форми (Додаток 1), якщо інше не передбачено нормативно-правовою базою України у сфері вищої освіти.

2.9. Проєкт ОНП оприлюднюється на офіційному вебсайті для громадського обговорення. Громадське обговорення триває щонайменше місяць з дня оприлюднення проєкту ОНП.

2.10. Робоча група ОНП по закінченню громадського обговорення систематизує та аналізує зауваження та пропозиції щодо змісту ОНП та за необхідності на основі них вносить правки в проєкт ОНП.

3. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Проєкт ОНП з урахуванням результатів громадського обговорення вноситься робочою групою на розгляд Вченої ради Інституту.

3.2. Вчена рада за результатами розгляду проєкту ОНП приймає рішення щодо затвердження ОНП або повернення її робочій групі на доопрацювання.

3.3. Після затвердження ОНП водиться в дію наказом директора, після чого оприлюднюється на офіційному сайті Інституту, а інформація щодо неї вноситься в Єдину державну базу з питань освіти (ЄДЕБО).

4. ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ

4.1. Перегляд ОНП здійснюється, як правило, не рідше одного разу на рік робочими групами, що створюються за поданням гаранта ОНП.

4.2. Перегляд ОНП може передбачати:

- внесення змін до робочих програм навчальних дисциплін, практик, атестації в частині уточнення/оновлення змісту, завдань, системи та критеріїв оцінювання;

- внесення змін до НП в частині уточнення розподілу загального обсягу годин навчальної дисципліни між аудиторною та самостійною роботою здобувачів та/або між видами аудиторної роботи;
- внесення змін до ОНП в частині уточнення назв, обсягів освітніх компонентів, структурно-логічної схеми навчання, форм підсумкового контролю, форм атестації тощо;
- викладення ОНП у новій редакції;

4.3. Підставами для оновлення ОНП можуть бути:

- результати моніторингу;
- пропозиції аспірантів, їх керівників та наукових працівників Інституту, які задіяні в освітньому процесі;
- пропозиції роботодавців та інших стейкхолдерів;
- зміни відповідних стандартів вищої освіти та/або нормативно-правової бази України, яка стосується підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні;
- розвиток відповідної наукової галузі, зміни на ринку праці тощо;
- результати зовнішнього оцінювання якості ОНП.

4.4. Оновлення ОНП відбувається аналогічно процедурі розроблення ОНП.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

Інституту розведення і генетики тварин

імені М. В. Зубця НААН України

Голова вченої ради

(протокол № _____ від _____)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

« _____ »

Рівень вищої освіти: _____

на здобуття освітнього ступеню: _____

за спеціальністю _____

галузі знань _____

Введено в дію наказом директора

« _____ » _____ № _____

Київ 202 _____

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

_____ (ініціали, прізвище)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ (за наявності)

А. Рецензії (представників академічної спільноти, ЗО, національної та галузевої академій наук, тощо)

Б. Відгуки представників професійних асоціацій

В. Відгуки представників ринку праці

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

зі спеціальності _____

1 – Загальна інформація	
Повна назва наукової установи	
Рівень вищої освіти	
Ступінь вищої освіти	
Галузь знань	
Спеціальність	
Офіційна назва освітньо-наукової програми	
Освітня кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	
Наявність акредитації	
Цикл/рівень програми	
Передумови	
Мова викладання	
Термін освітньо-наукової програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	
3 - Характеристика освітньо-наукової програми	
Опис предметної області	
Об'єкти вивчення	
Цілі навчання	
Фокус програми: загальний/спеціальний	
Теоретичний зміст предметної області	
Особливості програми	
Методи, методики та технології	
Інструменти та обладнання	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	
Продовження освіти	
5 – Викладання та оцінювання	
Підходи до викладання та навчання	
Система оцінювання	
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
Загальні компетентності (ЗК)	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	

7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	
Матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

1.1 Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1.			
ОК 2.			
ОК 3.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОНП *			
<i>Вибірковий блок 1 (за наявності)</i>			
ВБ 1.1.			
ВБ 1.2.			
ВБ 1.3.			
<i>Вибірковий блок 2 (за наявності)</i>			
ВБ 2.1.			
ВБ 2.2.			
ВБ 2.3.			
...			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

2. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ ОСВІТНО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	БК 1	БК 2	...	БК m
ЗК 1								
ЗК 2								
ЗК 3								
...								
СК 1								
СК 2								
СК 3								

4. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	БК 1	БК 2		БК m
ПРН 1								
ПРН 2								
...								
ПРН к								